

Розамунде

ПИЛХЕР

Зимно

слънцестоене

Winter Solstice

**Copyright © 1995 Robin Pilcher, Fiona Pilcher,
Mark Pilcher and The Trustees of Rosamunde Pilcher's 1988 trust**

Фотография на корицата

© Stock Free Images & Dreamstime Stock Photos

© Ирина Кючукова, превод, 2013 г.

© Станислав Иванов, корица, 2013 г.

© Книгоиздателска къща „Труд“, 2013 г.

ISBN 978-954-398-319-3

Розамунде

ПИЛХЕР

Зимно

слънцестоене

Превод от английски
Ирина Кючукова

Книгоиздателска къща **trud**
София, 2013

ЕЛФРИДА

Преди да напусне Лондон и да се премести в провинцията, Елфрида Фипс отиде в приюта за кучета „Батърсий“ и се върна от там със свое куче. Отне ѝ половин час, сърцераздирателен половин час, за да го открие, но в мига, в който го видя – седнало съвсем близо до решетките на клетката, вперило поглед в нея с тъмните си влажни очи, – беше сигурна, че това е нейното куче. Не искаше голямо куче, нито пък ѝ допаднаше идеята да има кутре от джафкаща миниатюрна порода, което да се побира в скута ѝ. Не. А това куче беше точно толкова голямо, колкото според нейните представи трябваше да бъде едно куче.

Козината му беше рунтава и мека, част от нея падаше върху очите му, ушите му можеха да са или вдигнати, или спуснати, а рошавата опашка бе победоносно вирната.

Окраската му беше с неравномерни кафяви и бели петна. Кафявите бяха с отенъка на мляко с какао. Когато Елфрида попита за произхода му, момичето, което се грижеше за кучетата, отговори, че май е кръстоска между бордърколи и отчасти брадато коли, както и някои други неопределени породи. Но за Елфрида породата всъщност нямаше значение. На нея ѝ хареса изражението на благородното му лице.

Тя остави своето дарение за приюта за кучета „Батърсий“ и новото ѝ другарче отпътува с нея на предната седалка в старата ѝ кола, гледайки доволно през прозореца, сякаш това беше животът, за който винаги бе мечтало.

На другия ден тя го заведе да го подстрижат, да го изкъпят и да го изсушат в местния фризьорски салон за кучета. То се върна при нея пухкаво, меко и ухаещо сладко на лимонада, откликвайки на цялото това внимание с признателност и преданост. То беше срамежливо, но същевременно и смело куче. Щом чуеше звънца или си въобразяваше, че вижда нападател, започваше да лае неистово за кратко, след което се връщаше в своя кош или в скута на Елфрида.

Беше ѝ необходимо известно време, за да му избере име, но накрая го кръсти Хорацио.

С кошница в ръка и здраво стиснала поводата на Хорацио, Елфрида затвори входната врата на малката си къща, пое по тясната пътека, мина през портата и се отправи надолу по паважа към пощата и местната бакалия.

Беше най-обикновен скучен, мрачен, сив следобед в средата на октомври. Последните есенни листа се отронваха от дърветата, суровият вятър беше прекалено студен, така че и най-ревностните градинари не си позволяваха да излязат навън, а децата още не бяха свършили училище и улиците бяха пусти. Небето се беше спуснало ниско с надвиснали тежки облаци, които постоянно се движеха, но отказваха да се разнесат. Елфрида крачеше бързо, а Хорацио с нежелание я следваше по петите, знаейки, че това е ежедневната му гимнастика и че няма друг избор, освен да се възползва напълно от нея.

Селото се наричаше Дибтън в Хемпшър и Елфрида дойде да живее тук преди осемнайсет месеца, след като напусна Лондон, и започна нов живот. Отначало се чувстваше малко самотна, но сега вече не можеше да си представи да живее, където и да било другаде. От време на време стари познати от дните в театъра се решаваха да пътуват от града, за да ѝ гостуват, и нощуваха на изкорубения диван в малката спалня в задната част на къщата. Тя наричаше тази стая работна и държеше там шевната машина, с която припечелваше малко пари с красивите възглавнички, които шиеше за една фирма за вътрешен дизайн на „Слоуан Стрийт“.

Когато си тръгваха, приятелите ѝ я питаха загрижено: „Добре си, нали, Елфрида? Не съжаляваш ли? Не искаш ли да се върнеш в Лондон? Щастлива ли си?“. А тя ги успокояваше с думите: „Разбира се, че съм добре. Това е моето убежище за старини. Тук ще прекарам сетнините си“.

Вече бе свикнала с всичко тук. Знаеше кой живее в ей тази къща или пък в онази малка вила. Хората я поздравяваха по име: „Добро утро, Елфрида!“. Или: „Приятен ден, госпожо Фипс!“. При някои съседни главата на семейството работеше в Лондон. Мъжете излизаха сутрин рано с колата си, за да хванат бързия влак, и се връщаха късно вечер, пропътувайки краткото разстояние до дома си. Други бяха прекарвали тук целия си живот в малките каменни къщи,

построени от бащите или дядовците им. Трети бяха сравнително нови, живееха в общинските жилища в края на селото и работеха в предприятието за електроника в съседния град. Всичко беше толкова обикновено и необременяващо. Точно от каквото се нуждаеше Елфрида.

Тя мина покрай наскоро обновената кръчма, която сега се казваше „Дибтънският хан“. Имаше табели от ковано желязо и просторен паркинг. После продължи покрай църквата с тисовете в двора и с покритата порта, до която беше информационното табло с новини за събитията в епархията: концерт за китара и екскурзия за групата майки с малки деца. В двора на църквата един човек беше запалил огън и въздухът беше изпълнен с миризмата на горящи листа. Високо в небето грачеха гарги. На единия стълб на портата на църковния двор седеше котка, но за щастие Хорацио не я забеляза.

Улицата завиваше и до скучната къща в края ѝ, която сега служеше за дом на свещеника, Елфрида видя селската бакалия, където имаше табели с реклами за сладолед и рафтове с вестници на стената. Край вратата си говореха двама-трима младежи с велосипеди си, а пощальонът с червения си пикап изпразваше пощенската кутия.

На прозореца на бакалията имаше решетки, за да попречат на вандалите да счупят стъклото и да откраднат кутиите с бисквити и пирамидата от консерви с боб на фурна, които изразяваха представата на госпожа Дженингс за декорация с вкус. Елфрида остави кошницата си и завърза каишката на Хорацио за една от пръчките, при което той клекна примирен. Изобщо не му харесваше да го оставят на улицата на милостта на младежите, но госпожа Дженингс не приемаше кучета в магазина. Тя се оплакваше, че вдигали крак и били мръсни зверове.

Осветлението в магазина беше ярко, таванът – нисък. Бе много топло. Бръмчаха хладилници и камери, а преди няколко месеца бяха монтирани флуоресцентни лампи и модерни рафтове – голямо подобрение според госпожа Дженингс, за да можеше магазинът да изглежда повече като минимаркет. Поради тези прегради беше трудно да се разбере от пръв поглед кой беше в магазина, и чак когато зави зад един щанд (за разтворимо кафе и чай), Елфрида забеляза познат човек, който стоеше с гръб към нея на тезгяха, за да си плати сметката.

Беше Оскар Блъндъл. Елфрида беше минала възрастта, когато сърцето ѝ подскачаше от вълнение, но винаги ѝ беше приятно да види Оскар. Той беше едва ли не първият човек, с когото се бе запознала, когато дойде да живее в Дибтън. Беше отишла на църква една неделна сутрин и след литургията свещеникът я спря на вратата с разрошена от пролетния ветреца коса и бяла дреха, вееща се като чисто пране на простора. Той я приветства, каза няколко думи за аранжиране на цветя и за Института за жени и след това, слава Богу, смени темата.

– А ето го и нашия органист – Оскар Блъндъл. Не обичайният органист, а прекрасен заместник при нужда.

Елфрида се обърна и забеляза един мъж, който излезе от тъмната вътрешност на църквата, мина в осветената от слънцето част и тръгна към тях. Тя видя нежно весело лице, дълбоко поместени очи и коса, която вероятно някога е била светла, а сега бе изцяло побеляла. Беше висок колкото нея, нещо необичайно, защото тя се извисяваше над повечето мъже, тъй като беше висока почти метър и осемдесет и слаба като върлина. Очите на Оскар обаче бяха на нивото на нейните и онова, което видя там, ѝ хареса. Тъй като беше неделя, той беше облечен в костюм от туид и носеше хубава вратовръзка. Когато се здрависаха, ръкостискането му беше някак приятно.

– Колко хубаво! – каза тя. – Имам предвид колко е хубаво, че свирите на орган. Това хоби ли ви е?

Той отговори доста сериозен:

– Не, това е работата ми. Целият ми живот.

След това се усмихна и усмивката му отне всичката помпозност от думите му, когато се поправи:

– Професията ми.

След ден-два телефонът на Елфрида звънна:

– Здравейте, обажда се Глория Блъндъл. Запознали сте се със съпруга ми миналата неделя след литургията. Той е органистът. Заповядайте на вечеря у нас в четвъртък. Знаете ли къде живеем? В имението в края на селото – къщата с ъгловите кули и червените тухли.

– Колко мило от ваша страна. С удоволствие ще приема поканата ви.

– Свиквате ли с новото място?

- Постепенно.
- Чудесно. Тогава до четвъртък. Елате около седем и половина.
- Благодаря ви много.

Но от другата страна вече бяха затворили. Изглежда, госпожа Блъндъл нямаше време за губене.

Имението беше най-голямата постройка в Дибтън. До него се стигаше по асфалтиран път и се влизаше през масивна помпозна порта. Някак не пасваше на Оскар Блъндъл, но на Елфрида щеше да ѝ бъде интересно да се запознае с жена му и да види средата му. Не можеш да разбереш повече за хората, ако не ги видиш в собствения им дом, не видиш обзавеждането им, книгите им, начина им на живот.

В четвъртък сутринта Елфрида отиде на фризьор за месечното боядисване на косата си. Оттенъкът по принцип беше сламенорус, но понякога се получаваше по-скоро оранжев, отколкото сламен. Този път стана точно така, но Елфрида имаше по-сериозни неща, за които да се безпокои. Дрехите ѝ бяха голямата грижа. Накрая тя сложи пола на цветя, която ѝ стигаше до глезените, и дълга свежо-зелена жилетка. Ефектът от косата, цветята и жилетката бе по-скоро крещящ, но за Елфрида дръзката външност беше един от най-добрите начини за вдигане на самочувствието.

Тя тръгна пеша през селото и след десет минути мина по асфалтирания път и през помпозната порта. Като никога пристигна точно навреме. Тъй като още не беше идвала в къщата, не отвори входната врата, за да влезе с възгласа „Юхуууу“, както правеше обикновено, а потърси звънеца и го натисна. Чу, че се звъни в задната част на къщата. Докато чакаше, загледа добре поддържаната тревна площ, която, изглежда, беше окосена за първи път тази година. Във въздуха се носеха уханието на свежо окосена трева и влажната миризма на хладна пролетна вечер.

Чуха се стъпки. Вратата се отвори. Показа се местна жена в синя рокля и престилка на цветя, която очевидно не беше стопанката на дома.

– Добър вечер! Госпожа Фипс, нали? Заповядайте, госпожа Блъндъл ще дойде всеки момент, отиде горе да си оправи прическата.

– Аз ли съм първата?

– Да, но не сте подранили. Другите ще дойдат скоро. Искате ли да взема палтото ви?

– Не, ще остана с него, благодаря.

Нямаше нужда да обяснява повече – например че тънката копринена блуза под жилетката имаше дупка под мишницата.

– Насам, към гостната.

Но ги прекъснаха:

– Вие сте Елфрида Фипс, нали? Простете, че не успях да ви посрещна.

Елфрида погледна нагоре и видя домакинята да слиза по широкото стълбище, идвайки от площадката с мраморен парапет. Беше едра жена, висока и добре сложена, с черни копринени панталони и свободно китайско сако с бродерии. Държеше чаша, която изглеждаше наполовина пълна с уиски и сода.

– Забавих се, а и ми се обадиха по телефона. Здравейте – каза тя и подаде ръка. – Глория Блъндъл. Радвам се, че дойдохте.

Лицето ѝ беше открито и румено, с много сини очи и с коса, която като косата на Елфрида явно беше боядисана, но с по-дискретен светлорус оттенък.

– Благодаря за поканата.

– Заповядайте, влезте вътре, близо до камината. Благодаря ви, госпожо Мъсуел, другите вероятно ще влязат сами. Насам.

Елфрида я последва в голяма стая в стила на 30-те години, с огромна камина с червени тухли, в която гореше огън. Пред огнището имаше декоративна решетка, облечена с кожа, а стаята беше обзаведена с тапицирани дивани и фотьойли. Завесите бяха от тъмновиолетово кадифе, със златни нишки, а подът – плътно застлан с пъстри персийски килими. Нищо не изглеждаше овехтяло, изпокъсано или избледняло и всичко излъчваше топлота и бодър мъжки уют.

– Отдавна ли живеете тук? – попита Елфрида, опитвайки се да не изглежда прекалено любопитна.

– От пет години. Наследих къщата от един възрастен мой чичо. Обожавах мястото, често идвах тук като дете.

Тя остави чашата си на близката маса и отиде да сложи още едно огромно дърво в огъня.

– Не мога да ви опиша в какво състояние беше – всичко бе износено и изпоядено от молци, трябваше да претапицирам всичко. Направих също нова кухня и две допълнителни бани.

– А къде живеехте преди?

– О, ами в Лондон. Имах къща в Елм Парк Гардънс.

Тя взе отново питието си, подкрепи се с една глътка и остави чашата на масата. Усмихна се и каза:

– За подсилване. Винаги имам нужда от нещо, с което да се подкрепя преди партитата. Какво ще пиете? Шери? Джин с тоник? Да, беше хубаво място и учудващо просторно. А църквата, в която Оскар беше органист – „Свети Бидълф“, беше само на десет минути. Предполагам, че щяхме да останем там завинаги, но старият ми чичо, който беше ерген, се спомина, както казват, и имението стана моя собственост. А и имаме това дете – Франческа. Сега е на единайсет. Винаги съм смятала, че е по-добре детето да расте в провинцията. Не знам къде се бави Оскар. Трябваше да е тук за напитките. Може би е забравил всичко и е забил нос в някоя книга. Има и други гости, с които ще се запознаете. Семейство Макгиъри например. Той работи в града. Също Джоан и Томи Милс. Томи е консултант в болницата ни в Педбъри. Извинете, шери ли казахте, или джин с тоник?

Елфрида избра джин с тоник и гледаше как Глория Блъндъл налива питието от добре заредената маса в другия край на стаята. Глория напълни щедро и собствената си чаша с уиски.

– Заповядайте. Надявам се, че е достатъчно силно. Искате ли лед? Сега се настанете удобно и ми разкажете за вашата вилчка.

– Ами... малка е.

Глория се засмя.

– Пълтънс Роу, нали? Построиха ги за железничарите. Не ви ли е много тясно там?

– Всъщност не много. Нямам много мебели и с Хорацио не заемаме много място. Хорацио е кучето ми. Не е чиста порода. Не е особено красив.

– Аз имам два пекинеза, които обаче имат навика да хапят гостите и затова сега са затворени в кухнята с госпожа Мъсуел. Какво ви доведе в Дибтън?

– Видях обява за къщата в „Сънди Таймс“. Имаше и снимка. Изглеждаше доста симпатична и не много скъпа.

– Ще трябва да дойда да я видя. Не съм влизала в тия вилчки от детството си, когато посещавах вдовицата на един стар гаров служител С какво се занимавате?

– Моля?

– С градинарство? Голф? Благотворителност?

Елфрида отговори по-общо, тъй като веднага усети властния характер на домакинята.

– Опитвам се да се справя с градината, но досега успех най-вече да разчистя боклука.

– Яздите ли?

– Никога не съм се и качвала на кон.

– Е, това се казва директен отговор. Аз яздех, когато синовете ми бяха малки, но това беше отдавна. Франческа има малко пони, но се опасявам, че не ѝ допада чак толкова.

– Имате и синове, така ли?

– О, да, големи и женени.

– Но как така...?

– Бях женена и преди. Оскар ми е втори съпруг.

– Извинявам се, не знаех.

– Няма за какво. Синът ми Джил работи в Бристъл, а Крофърд – в Лондон. Компютри или нещо такова, напълно непознато за мен. Разбира се, с Оскар се познавахме отдавна. Църквата „Свети Бидълф“ на площад „Рали“ беше нашата църква. Той свири божествено на погребението на мъжа ми. Когато се оженихме, всички бяха смаяни. Казвах ми: „Този стар ерген ли избра? Имаш ли представа с какво се заемаш?“.

Историята беше особено интересна.

– Оскар винаги ли е бил музикант? – попита Елфрида.

– Да. Получил е образованието си в хоровото училище на Уестминстърското абатство, след което е отишъл да преподава музика в колежа „Гластънбъри“. Бил е диригент и органист там в продължение на много години. След това се е пенсионирал като учител, преместил се е в Лондон и са го назначили в „Свети Бидълф“. Сигурно щеше да остане там, докато не го изнесат с краката напред, но чичо ми почина и съдбата отреди друго.

На Елфрида ѝ стана малко мъчно за Оскар.

– Трудно ли му беше да се раздели с Лондон?

– Беше така, сякаш изкореняваш старо дърво. Но заради Франческа посрещна смело преместването. Тук си има собствена музикална стая, книги и ноти, понякога дава и частни уроци. Музиката е животът му. Много му харесва, когато се наложи да го извикат да свири за сутрешната служба в църквата в Дибтън. И, разбира се, винаги се промъква там, когато няма никой, за да може да свири на спокойствие.

Зад Глория вратата откъм салона се отвори тихо. Тя говореше и не я чу, но като видя, че вниманието на Елфрида се раздвои, се обърна в стола си и надникна през рамо.

– О, ето те и теб, стари момко. Точно за теб си говорехме.

Изведнъж и накуп пристигнаха и другите гости, влязоха сами и къщата се изпълни с гласовете им. Семейство Блъндъл отиде да ги посрещне и за момент Елфрида остана сама. Помисли си, че щеше да е хубаво да се прибере сега и да прекара вечерта сама, обмисляйки всичко, което току-що беше научила, но това, разбира се, нямаше да стане. Преди да успее да отхвърли неприличната мисъл, домакините ѝ се появиха отново, гостите нахлуха в салона и партито започна.

Беше официална вечер, пищна и традиционна, с отлична храна и изобилие от избрани вина. Ядоха пушена съомга и прекрасно сервирана корона от агнешки ребра, имаше три вида пудинг, купи с гъста сметана и мазно сирене „Стилтън“ със сини нишки. Когато поднесоха портвайна, Елфрида забеляза с известно удоволствие, че дамите не напуснаха стаята, а останаха с мъжете, и въпреки че самата тя вече беше преминала на вода – бе изпила няколко големи чаши, които си беше наляла от гравираната кристална кана, – установи, че другите жени се наслаждават на портвайна, а Глория – повече от всички.

Чудеше се дали Глория, която седеше в края на масата, не бе прекалила леко с алкохола и дали, когато дойдеше времето да станат, нямаше да се надигне на пръсти и да падне по лице. Но тя явно носеше много на пиене и когато госпожа Мъсуел си подаде главата през вратата да каже, че кафето е готово и сервирано в хола, Глория поведе с равна стъпка компанията от трапезарията през салона.

Събраха се около камината, но като взе чашата с кафе от подноса, Елфрида видя през дръпнатите завеси на прозореца наситения сапфиреносин цвят на небето. Въпреки че времето в този пролетен ден беше променливо – редуваха се дъжд и слънце, – когато седнаха да вечерят, облаците се бяха разпръснали и първата звезда изгря на небето над далечен бук, който започваше да се разлиства. Имаше място до прозореца и тя отиде да седне там, като стискаше чашата и чинийката в ръка с поглед, вперен в звездите.

Към нея се приближи Оскар.

– Всичко наред ли е? – попита той.

Тя се обърна и го погледна. Той беше толкова зает по време на вечерята – наливаше вино, раздигаше масата, подаваше възхитителния пудинг, – че тя почти не го беше заговаряла.

– Разбира се. Такава прелестна вечер. Нарцисите ви скоро ще се покажат.

– Обичате ли градинарството?

– Нямам много опит. Но тази градина изглежда особено приятна.

– Бихте ли дошли на една кратка разходка, за да ви разведа из нея? Още не се е стъмнило съвсем.

Тя хвърли поглед към останалите, които, погълнати от разговора, бяха потънали в креслата край камината.

– Да, бих искала, но няма ли да бъде неучтиво?

– Ни най-малко.

Той пое чашата от ръката ѝ, отнесе я до подноса и я остави там.

– С Елфрида ще се поразходим из градината.

Глория се учуди:

– Толкова късно? Сега е тъмно и студено.

– Не е чак толкова тъмно. Ще се върнем след десетина минути.

– Добре, но намери някое палто за горкото момиче – навън е хладно и влажно. Не го оставяйте да ви държи навън дълго, мила...

– Добре, няма.

Другите отново подхванаха разговора, който се въртеше около безбожната цена на частното образование. Елфрида и Оскар излязоха. Той затвори тихо след себе си вратата и после взе от един стол дебело кожено палто, подплатено с овча кожа.

– Вземете го, на Глория е – каза той и нежно го метна върху раменете на Елфрида.

След това отвори остъклената наполовина предна врата и те излязоха навън в хладната и чиста пролетна вечер. В полумрака се виждаха храсти и жив плет, а под краката им тревата беше мокра от росата.

Тръгнаха да се разхождат. На края на моравата имаше тухлена стена с бордюр от цветя по ръба ѝ, която се прекъсваше от арка с внушителна врата от ковано желязо. Той я отвори и те се озоваха в обширна оградена градина, разделена внимателно с геометрични фигури от чемширен жив плет. Една четвърт от градината беше заета от рози, добре подрязани и богато наторени с

компост. Беше ясно, че с настъпването на лятото тук щеше да се открие прекрасна гледка.

Пред този професионализъм на градинаря тя се почувства загубена.

– Вие ли сте направили всичко това?

– Не, но планът е мой и наемам работник.

– Не съм много запозната с имената на цветята. Никога не съм имала истинска градина.

– Майка ми никога нямаше проблем с имената. Ако някой я попиташе за името на някое цвете и тя нямаше даже и представа, какво е, просто казваше важно *Инапотикум Забраваниум*. Почти винаги успяваше да мине с този номер.

– Трябва да го запомня.

Вървяха един до друг по широката, покрита с чакъл пътека. Той каза:

– Надявам се, че не се чувствате прекалено изолирана на вечерята. Опасявам се, че сме малко тесногръда компания.

– Съвсем не. Наслаждавах се на всеки миг. Обичам да слушам другите, когато говорят.

– Такъв е животът извън града. Неимоверно интересен.

– Липсва ли ви Лондон?

– От време на време ужасно. Липсват ми концертите и операта. И моята църква – „Свети Бидълф“.

– Религиозен човек ли сте?

Елфрида зададе този въпрос спонтанно и съжали за това. Беше много рано за толкова личен въпрос.

Изречението му обаче не се промени.

– Не знам, но целият ми живот премина в дълбините на свята музика, литургии и химни на англиканската църква. И бих се чувствал неудобно да живея в свят, в който няма на кого да благодаря.

– За Божиите дарове ли говорите?

– Да.

– Разбирам, но въпреки това аз изобщо не съм религиозна. Онази неделя отидох на църква, защото се почувствах самотна и имах нужда от компанията на други хора. Не очаквах да чуя толкова приятна музика. Никога не бях чувала такъв аранжиринг на „Те Деум“.

– Органът е нов, купен е с дарения от безброй покупко-продажби на вещи за втора употреба.

Известно време вървяха мълчаливо. Изведнъж Елфрида каза:

– Това за Божия дар ли го смятате? Имам предвид новия орган.

Той се засмя:

– Като малко кученце сте, което е захапало кокала и не го пуска.

Разбира се.

– И какво друго?

Той не отговори веднага. Тя си помисли за неговата съпруга, изключително удобната му луксозна къща, музикалната стая, приятелите му, явното му финансово благополучие. Помисли си, че би било интересно да разбере как се е оженил за Глория. Дали след много години на необвързаност, работа с ученици, ниски заплати и прашни мансарди беше видял в бъдещето да надвисва празнотата на старостта на един възрастен ерген и бе избрал лесния изход? Богата властна вдовица, опитна домакиня, добра приятелка, способна майка. Или тя го беше ухажвала и тя беше взела решението. А може просто да са се влюбили безумно един в друг. Каквото и да беше станало, очевидно се беше получило.

Настъпи тишина. Тя каза:

– Няма нужда да ми казвате, ако не искате.

– Просто се чудех как да се изразя. Ожених се късно и Глория вече имаше деца от предишния си брак. Не знам защо, но не се бях замислял, че би било хубаво да имам свое дете. Когато се роди Франческа, бях удивен не просто от това, че тя беше *там*, мъничко човешко същество, толкова красиво. И познато. Сякаш я познавах цял живот. Истинско чудо. Вече е на единайсет години, а продължавам да съм смяян от това богатство.

– Тя сега тук ли е?

– Не, в пансиона е. Утре вечер ще я взема за почивните дни.

– Бих искала да се запозная с нея.

– Ще се запознаете. Мисля, че ще ви очарова. Когато Глория наследи тази огромна къща, не можех да понеса мисълта да напусна Лондон. Но заради Франческа се съгласих. Тук тя има простор и свобода. Дървета, мирис на трева. Място да расте. Място за зайците, морските свинчета и понито.

– За мен най-прелестното са птичата песен в утрото и небесният простор.

– Доколкото разбирам, и вие сте избягали от Лондон, така ли?

– Да, време беше.

– Нещо ви измъчваше ли?

– Може да се каже. Бях там цял живот – откакто напуснах училище и родния дом. Бях в Кралската академия за драматично изкуство. Бях на сцената. Колкото и да не се харесваше това на родителите ми. Но за мен нямаше значение. Всъщност никога не е имало.

– Актриса сте значи, трябваше да се досетя.

– И певица. И танцьорка. Ревюта и големи американски мюзикли. Винаги бях най-отзад в хора, защото бях толкова висока. После поредица от години на изтощителни репетиции, представления и телевизионни прояви. Нищо блестящо.

– Работите ли още?

– За Бога, не, отказах се преди години. Омъжих се за един актьор, което беше най-голямата грешка от всяка гледна точка. След това той замина за Америка и никакъв не се весна повече, така че работех каквото ми паднеше, докато не се ожених отново. Но и той не се оказа свестен. Не ме бива да избирам.

– И номер две ли беше актьор? – попита Оскар с насмешка в гласа, което ѝ се хареса особено много. Тя рядко говореше за съпрузите си и единственият начин да направи трагедиите по-поноси ми беше да се смее над тях.

– О, не, той беше търговец. Изключително скъпи винилни подови покрития. Човек би предположил, че съм невероятно добре обезпечена и спокойна, но той имаше това отвратително викторианско убеждение, че щом храни една жена и ѝ осигурява подслон, отпускатки ѝ някакви пари за домакинството, мъжът вече е изпълнил своята част от брачната сделка.

– А защо не? Вековна традиция. Само че тогава са го наричали робство.

– Колко мило от ваша страна, че разбирате. Когато навърших шейсет, изпитах най-голямото щастие в живота си, защото получих пенсионната си книжка и знаех, че мога да отида до най-близката поща и да ми дадат пари в брой, без да съм работила нищо. Никога дотогава не ми бяха давали нещо, без да е трябвало и аз да дам нещо в замяна. Пред мен се откри цял нов свят.

– Имате ли деца?

– Не.

– Нищо не сте казали още за това, защо се преместихте точно тук.

– Просто имах нужда от промяна.

– Голяма промяна.

Вече доста се беше стъмнило. Елфрида се обърна към къщата и видя през вратата от ковано желязо светлината от прозорците в хола. Някой беше дръпнал пердетата. Тя каза:

– Не говоря за това. Не съм казвала на никого.

– Няма нужда да казвате и сега, ако не искате.

– Може би вече говорих достатъчно. Може би изпих прекалено много вино по време на вечерята.

– Не мисля така.

– Появи се един човек. Толкова специален, мил, любящ, забавен и съвършен. И той беше актьор, обаче преуспял и известен, но няма да споменавам името му. Беше прекрасно. Живяхме заедно три години в малката му къща в Барнс, след което той се разболя от паркинсон и почина след две години. Къщата беше негова и трябваше да я напусна. Седмица след погребението видях в „Сънди Таймс“ обявата за малката къща в Пълтънс Роу. Купих я следващата седмица. Имах съвсем малко пари, но тя не беше прекалено скъпа. Доведох си милия Хорацио – кучето ми, за другар, получавам и пенсия и имам малко работа – шия възглавници за един снобски интериорен дизайнер в Лондон. Не е прекалено трудоемко, запълва ми времето и ми помага да си държа главата над водата. Винаги съм обичала да шия и е приятно да работиш с красиви скъпи материали, а и всеки проект е различен.

Всичко звучеше толкова обикновено.

– Не знам защо ви разказвам всичко това. Не е особено интересно.

– Аз пък го намирам за удивително.

– Не виждам защо. Но е много мило от ваша страна.

Беше прекалено тъмно да види лицето му или да прочете изражението в очите му.

– Мисля, че е най-добре да се върнем при другите.

– Разбира се.

– Много ми харесва градината ви. Благодаря. Някой ден ще трябва да я разгледам на дневна светлина.

Това беше в четвъртък. На следващата неделя сутринта валеше, не пролетен дъждец, а истински дъжд, който плющеше по прозорците на малката вила на Елфрида и заради който в малките стаи се смрачи толкова, че тя беше принудена да запали всички лампи.

След като изведе Хорацио да се облекчи сутринта, си направи чаша чай и го взе в леглото си, като имаше намерение да прекара спокойно и уютно сутринта на топло, за да прочете вчерашните вестници и да се помъчи да довърши кръстословицата.

Но малко след единайсет часа спокойствието ѝ бе нарушено от звънеца на предната врата – дрънчащо устройство, което се задвижваше от висяща верига. Звукът, който издаваше, по нищо не се различаваше от сигнал за пожар и Елфрида едва не изгуби и ума, и дума. Хорацио, легнал напреки на леглото, се изправи до седнало положение и изляя няколко пъти. Това беше всичко, на което беше готов, за да защити стопанката си – той беше страхлив по природа и нямаше навика да ръмжи по нападателите, нито да ги хапе.

Учудена, но не и притеснена, Елфрида се измъкна от леглото, сложи си халата, завърза коланчето си и слезе по тесните стръмни стълби. Те се спускаха във всекидневната и предната врата се отваряше направо към малката предна градина. Там завари малко момиче по дънки и маратонки, а от якето му струеше вода. Якето беше без качулка, така че детето беше мокро като куче, което току-що се е изкъпало в реката. Косата му беше керемиденочервена, срсана на две плитки. Лицето му беше покрито с лунички, а бузите – червени от студа и влагата навън.

– Вие сте госпожа Фипс, нали?

Зъбите ѝ бяха стегнати в скоби, устата ѝ беше пълна с желязо.

– Да.

– Аз съм Франческа Блъндъл. Майка ми каза, че денят е толкова ужасен и дали не бихте искали да дойдете на обяд? Имаме огромно количество говеждо, страшно много...

– Но само преди няколко дни ме канихте на вечеря.

– Тя си знаеше, че това ще отговорите.

– Много мило от ваша страна. Но както виждаш, не съм облечена. Не бях и помислила още за обяда.

– Тя щеше да ви се обади, но аз исках да дойда с колелото.

– Дошла си с колело?

– Оставих го на улицата. Добре му е там.

Струя вода от преливащия улук се изля на сантиметри от нея.

– Мисля, че е най-добре да влезеш вътре, преди да се удавиш – каза Елфрида.

– Благодаря ви – каза Франческа и с бързи крачки влезе вътре.

Като чу гласове и реши, че е безопасно да се покаже, Хорацио с достойнство слезе по стълбите. Елфрида затвори вратата.

– Това е кучето ми Хорацио.

– Много е сладък. Здравей. Пекинезите на мама лаят с часове всеки път когато дойде някой. Имате ли нещо против да си сваля якето?

– Не, мисля, че е добра идея.

Франческа разкопча ципа на якето си и го метна на колоната на парапета на стълбището, където водата можеше да капе на пода. Тя се огледа.

– Винаги съм харесвала тези симпатични малки къщурки, но никога не съм влизала вътре.

Очите ѝ бяха много големи и сиви, с гъсти светли мигли.

– Когато мама каза, че живеете тук, нямах търпение да дойда да разгледам. Затова дойдох с колело. Надявам се, че нямате нищо против?

– Не. Но е малко претрупано.

– Мисля, че е точно както трябва.

Не беше както трябва, разбира се. Беше тясно и овехтяло, пълно с малкото лични вещи, които Елфрида беше домъкнала със себе си от Лондон – изтърбушения диван, малкия викториански фотьойл, медната предпазна решетка за камината, старото писалище, лампи, картини без стойност и неимоверно много книги.

– Щях да се излежавам и да запаля печката, тъй като денят е толкова мрачен, но не бях стигнала дотам. Искаш ли чаша чай или кафе?

– Не, благодаря. Тъкмо изпих една кока-кола. Тази врата за къде е?

– За кухнята. Ела да ти покажа.

Тя освободи резето на дървената врата и я отвори широко. Кухнята не беше по-голяма от корабна кухня. Тук беше малката печка „Рейбърн“, която сгръвяше цялата къща. Имаше дървен бюфет, пълен с чинии и чаши, под прозореца – керамична мивка, а дървена маса и два стола запълваха останалото място. Двукрилата дървена врата до прозореца водеше към задната градина. Горната ѝ половина беше остъклена на малки квадрати и през нея можеше да се видят покритият с плочи двор и тесният цветен бордюр – толкова беше успяла да свърши Елфрида за цветята. Между плочите си проправяха път папрати, а по стената на съседите се катереше цял храст орлов нокът.